

పురుషసూక్తం

ఓం తచ్చం యోరావృణీమహే | గాతుం యజ్ఞాయ |

గాతుం యజ్ఞపతయే | దైవీః స్వస్తిరస్తు నః |

స్వస్తిర్మానుషేభ్యః | ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్ |

శన్నో అస్తు ద్విపదే | శం చతుష్పదే ||

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ||

ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః | సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ |

స భూమిం విశ్వతో వృత్వా | అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్ |

పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్ | యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యమ్ |

ఉతామృతత్వస్యేశానః | యదన్నేనాతిరోహతి |

ఏతావానస్య మహిమా |

అతో జ్యాయాగ్క్ష్మ పూరుషః || ౧ ||

పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని | త్రిపాదస్యామృతం దివి |

త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః |

పాదోఽస్యేహోఽఽభవాత్పునః |

తతో విష్వజ్జ్వక్రామత్ |

సౌశనానశనే అభి | తస్మాద్విరాడజాయత |

విరాజో అధి పూరుషః | స జాతో అత్యరిచ్యత |

పశ్చాద్భామిమథో పురః || ౨ ||

యత్పురుషేణ హవిషా | దేవా యజ్ఞమతన్వత |

వసంతో అస్యాసీదాజ్యమ్ | గ్రీష్మ ఇద్మశ్శరద్ధవిః |

సప్తాస్యాసన్వరిధయః | త్రిః సప్త సమిధః కృతాః |

దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః |

అబద్ధన్పురుషం పశుమ్ |

తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రాక్షన్ |

పురుషం జాతమగ్రతః || ౩ ||

తేన దేవా అయజంత | సాధ్యా ఋషయశ్చ యే |

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహతః | సంభృతం పృషదాజ్యమ్ |

పశూగ్స్తాగ్శక్త్రే వాయవ్యాన్ | ఆరణ్యాన్లామ్యాశ్చ యే |

తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహతః | ఋచః సామాని జజ్ఞిరే |

ఛన్దాగ్ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ | యజుస్తస్మాదజాయత || ౪ ||

తస్మాదశ్వా అజాయంత | యే కే చోభయాదతః |

గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్ | తస్మాజ్జాతా అజావయః |

యత్పురుషం వ్యదధుః | కతిధా వ్యకల్పయన్ |

ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ | కావూరూ పాదావృచ్యేతే |

బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్ | బాహూ రాజన్యః కృతః || ౫ ||

ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః | పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత |

చన్దమా మనసో జాతః | చక్షోః సూర్యో అజాయత |

ముఖాదిన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చ | ప్రాణాద్వాయురజాయత |

నాభ్యా ఆసీదన్తరిక్షమ్ | శీర్ష్ణో ద్యౌః సమవర్తత |

పద్భ్యాం భూమిర్దిశః శ్రోత్రాత్ |

తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్ || ౬ ||

వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమ్ |

ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే |

సర్వాణి రూపాణి విచిత్ర భీరః |

నామాని కృత్వాఽభివదన్, యదాస్తే |

ధాతా పురస్తాద్యముదాజహర |

శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః |

తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి |

నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే |

యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాః |

తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ |

తే హ నాకం మహిమానః సచన్తే |

యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి దేవాః || ౭ ||

అద్భ్యః సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ |

విశ్వకర్మణః సమవర్తతాభి |

తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి |
తత్పురుషస్య విశ్వమాజానమగ్రే |
వేదాహమేతం పురుషం మహాస్తమ్ |
ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్మాత్ |
తమేవం విద్వానమ్మత ఇహ భవతి |
నాన్యః పన్థా విద్యతేయఽనాయ |
ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అంతః |
అజాయమానో బహుధా విజాయతే || ౮ ||

తస్య భీరాః పరిజానంతి యోనిమ్ |
మరీచీనాం పదమిచ్ఛంతి వేధసః |
యో దేవేభ్య ఆతపతి |
యో దేవానాం పురోహితః |
పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః |
నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే |
రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః |
దేవా అగ్రే తదబ్రువన్ |
యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్ |
తస్య దేవా అసన్ వశే || ౯ ||

హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యా |
అహోరాత్రే పార్శ్వే | నక్షత్రాణి రూపమ్ |

అశ్వినౌ వ్యాత్రమ్ | ఇష్టం మనిషాణ |

అముం మనిషాణ | సర్వం మనిషాణ || ౧౦ ||

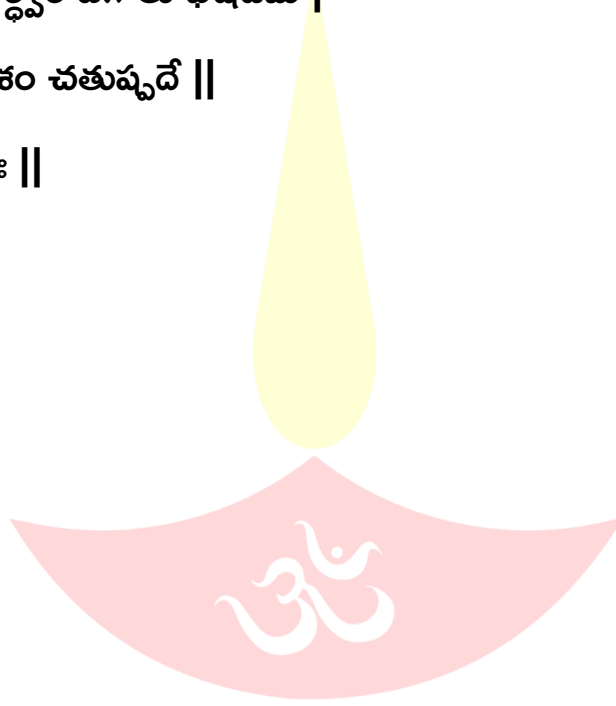
ఓం తచ్చం యోరావృణీమహే | గాతుం యజ్ఞాయ |

గాతుం యజ్ఞపతయే | దైవీః స్వస్తిరస్తు నః |

స్వస్తిర్మానుషేభ్యః | ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్ |

శన్నో అస్తు ద్విపదే | శం చతుష్పదే ||

ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః ||

Hari Ome